

## Voorzitter

Zij krijgt nr. 80 (28600-XI).

Mevrouw **Vietsch** (CDA): Alvorens te slopen controleert een aannemer een gebouw op asbest, aangezien hij aansprakelijk is voor zijn mensen. Het komt voor dat aannemers dan niets constateren, doordat het asbest is weggestopt in allerlei hoeken en gaten. Hoe kan men dan asbest constateren zonder te slopen? De heer De Wit biedt geen realistische optie.

De heer **De Wit** (SP): Het is jammer dat deze interessante vraag niet eerder is gesteld, maar ik geef graag nu antwoord. De motie is een voorschot op precies de situatie die mevrouw Vietsch bedoelt. Als wij in bestaande gebouwen gaan kijken waar het asbest zich bevindt, weten wij dat op het moment van eventuele sloop. Dat is het doel van de motie. Wij weten waar zich asbest bevindt door eenvoudigweg naar het bestek te kijken. Ik kan mevrouw Vietsch aan de hand van het bestek zo aanwijzen waar het asbest zit. In oude gebouwen kan ik het ook zo aanwijzen: de leidingen zijn van asbestcement voorzien en de beschotting onder de ramen. Mevrouw Vietsch schudt nu van "nee", maar ik weet zeker dat het zich daar bevindt en hoe ouder het gebouw, hoe makkelijker het asbest is aan te wijzen.

Staatssecretaris **Van Geel**: Voorzitter. In het AO heb ik na ampele afweging voorgesteld, de voorziene asbestinventarisatie niet door te zetten. De inspanningen die daarvoor nodig zijn, wegen namelijk niet op tegen de positieve gevolgen, in de zin van minder asbestslachtoffers. Het zou erg onterecht zijn geweest als ik daarmee mijn betoog zou hebben beëindigd. De kern van mijn betoog is dat wij het accent zouden willen leggen op het buitengewoon zorgvuldig inventariseren van de asbestsituatie in voorgenomen sloop situaties. De schaarse middelen moeten daarvoor worden aangewend. In de notitie die in het AO aan de orde was, heb ik aangegeven dat wij daarin een aanzienlijke verbetering tot stand willen brengen. Als er voornemens zijn om te slopen, moet een goede inventarisatie worden gemaakt, en wel door gecertificeerde bedrijven. In het kader van de

allokatie van de schaarse middelen gaat bij ons veruit de voorkeur uit naar investeren in de voorgenomen sloop situatie, en niet naar een algemene inventarisatie.

Ik ontraad dan ook het aannemen van deze motie. Een verbetering van de inventarisatie in voorgenomen sloop situaties heeft namelijk veel meer effect en rendement als het gaat om het vermijden van asbestdoden dan een algemene generieke inventarisatie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, morgen na de lunchpauze over deze motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

---

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 4 december 2002 over **ICT op school**.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Wij hebben vorige week gesproken over de toekomst van ICT op School na 2004. Er is een decentraal model gepresenteerd dat op zichzelf aantrekkelijk is. Het gaat echter uit van financiële aannames die op zijn zachts gezegd twijfelachtig zijn. De fracties van D66, de PvdA en GroenLinks hebben er behoefte aan de aannames die ten grondslag liggen aan de redenering van de staatssecretaris te laten toetsen door een onafhankelijke derde. Er moet worden gekeken of de keuzes en de ambities in evenwicht zijn met de financiële aannames. Daartoe dien ik de volgende motie in.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het onderwijskundig gebruik van ICT niet meer weg te denken is uit ons onderwijs;

overwegende dat de toegang tot internet en een adequaat naar school(soort) gedifferentieerd pakket aan internetdiensten een basisvoorziening behoort te zijn voor alle scholen, ook voor kleinere scholen

die in minder toegankelijke gebieden zijn gehuisvest;

overwegende dat op dit moment onvoldoende helder is of de (financiële) aannames van de regering realistisch zijn in relatie tot de geformuleerde ambities over keuzemogelijkheden voor scholen en de wettelijke taken die scholen hebben ter voorbereiding van leerlingen op de examens;

overwegende dat ICT op school nog steeds een grootprojectstatus heeft wat betekent dat aan bepaalde eisen van informatievoorziening behoort te worden voldaan;

verzoekt de regering om:

- een geobjectieerde beoordeling van het realiteitsgehalte van de plannen en de aannames van de regering over Kennisnet 2 in relatie tot de beschikbaar gestelde financiën;
- een marktverkenning zoals die eerder heeft plaatsgevonden ter voorbereiding van Kennisnet 1;
- een reëel beeld van de keuzes die scholen straks binnen het nieuwe concept van Kennisnet 2 zullen hebben in vergelijking met de huidige situatie onder Kennisnet 1,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is ingediend door de leden Lambrechts, Tichelaar en Azough. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 88 (25733).

Staatssecretaris **Van Leeuwen**: Voorzitter. Ik kijk even naar de ontwikkeling in de markt ten opzichte van de situatie van vijf jaar geleden, 1997. Het is nu mogelijk om ook met minder centrale voorzieningen een goed onderwijsnetwerk te realiseren. Om te zorgen voor een internetvoorziening die past bij het onderwijsconcept van een school hebben instellingen ook vrijheid nodig. Daar zijn wij het waarschijnlijk over eens. Daarom is het van belang evenwicht te vinden tussen die keuzevrijheid voor de scholen en de randvoorwaarden die de overheid op dat punt moet regelen. Om de continuïteit van de voorziening te waarborgen, is het belangrijk om het instellingen die tevreden zijn met de huidige dienstverlening door nl.tree,

## Van Leeuwen

mogelijk te maken daarmee verder te gaan. Scholen hebben al een individuele gebruikersovereenkomst. Zij kunnen die straks per 1 januari 2004 opzeggen, maar ook gewoon nakomen. Ik behoeft dus geen centrale afspraken te maken voor alle instellingen.

De stap die ik wil zetten, is een logische. Bij het afsluiten van het adendum, zoals bij het contract met nl.tree rond de jaarwisseling 2001/2002 is gebeurd in samenspraak met deze Kamer, is reeds overeengekomen dat het contract met nl.tree in principe per 31 december 2003 zou aflopen, tenzij voor 31 december van dit jaar anders werd besloten. Wij doen dat, zodat er vanaf 2004 een open markt is voor internetproviders. Deze wens is meer dan eens door de Kamer en het veld geuit. Ook de ondertekenaars van deze motie hebben dat gedaan.

Op 13 december 2001 is hierover een debat gevoerd met deze Kamer. Bij dit overleg is duidelijk aangegeven dat het contract zou worden opgezegd, tenzij er zwaarwegende redenen waren om anders te besluiten. Eigenlijk zouden wij dus moeten spreken over zwaarwegende redenen. Deze keuze werd destijds door de fracties van de PvdA en D66 ondersteund, omdat scholen zelf een afweging moeten kunnen maken, vergeleken met de situatie tot dusverre.

Wat is er nu veranderd vergeleken met een jaar geleden? Ik ben het niet met mevrouw Lambrechts eens dat er op dit moment onvoldoende bekend zou zijn over de wijze waarop de internetvoorziening na 1 januari 2004 vorm kan krijgen. De stichting Kennisnet heeft in overleg met het onderwijsveld een advies opgesteld, waaruit blijkt dat er behoefte is aan flexibilisering en dat die ook mogelijk is.

Op de financiële onderbouwing ben ik in het algemeen overleg onlangs ingegaan. Ik heb die beschreven in de brief die de Kamer op 9 december is toegezonden. Ik noem een paar belangrijke punten daaruit. De tarieven die gebruikt zijn bij de berekening van de koopkracht zijn gebaseerd op de tarieven zoals die nu worden gehanteerd in de zakelijke ADSL-markt. Er is sprake van een prijs  $p$  en van een hoeveelheid  $q$ . Als je  $p$  met  $q$  vermenigvuldigt, krijg je een benadering waarbij de benodigde koopkracht echt goed is in te schatten. Wij hebben daar

geen apart onderzoek voor nodig. Sterker nog, ik verwacht juist dat door flexibilisering van de markt op dit moment de tarieven voor het onderwijs vanaf 1 januari 2004 nog lager zullen zijn dan nu het geval is. Door mijn voorstellen niet te volgen, wordt de markt weer op slot gegooid en dat lijkt mij niet verstandig.

Over de inrichting van de centrale voorziening heb ik overleg gevoerd met dezelfde stichting Kennisnet en met Surfnet. Hieruit is mij gebleken dat het verantwoord is, deze voorziening in te perken tot in totaal 10 mln euro als overheidsbijdrage. Er komt een interdepartementaal vangnet in het kader van de Breedbandnotitie. Deze notitie is vorige week vrijdag 13 december in de ministerraad behandeld. Om dit voor de onderwijssector apart te regelen, is niet effectief en zal leiden tot een verstoring van de markt. Om de continuïteit van de internetvoorziening op 1 januari 2004 te kunnen waarborgen, dienen nu enkele besluiten te worden genomen. Het nieuwe kabinet kan begin 2003 eventueel nadere besluiten nemen over de invulling en uitwerking van het concept.

Ik benadruk dan ook dat wij de keuze echt niet kunnen uitstellen. Er zijn twee alternatieven: doorgaan met nl.tree, dat wil zeggen het verlengen van het centrale contract, of liberalisering van de markt nu doorvoeren. Uitstel van deze beslissing is feitelijk niet goed mogelijk. De periode om de nodige voorbereidingen te treffen, wordt dan echt te krap. Ik heb dat uiteengezet in het algemeen overleg. Marktpartijen en andere betrokken organisaties zullen niet in beweging willen komen en gaan weer achterover leunen. Zoals ik al zei: de markt gaat op slot en er gebeurt niets. Dat is een onwenselijke situatie. De Kamer zou dat met mij eens moeten zijn.

Het is eveneens onwenselijk dat de onrust over de internetvoorziening in het onderwijs blijft voortduren. Scholen moeten zo snel mogelijk weten waaraan zij toe zijn, zodat hierin geen kostbare tijd en energie wordt gestoken. Daarbij moeten scholen voor de zomervakantie een afweging maken voor een heel schooljaar. Als wij nu geen besluit nemen, zoals ik voorstel, dan raken wij van de regen in de drup. Kortom, als deze Kamer nu niet akkoord gaat met de voorgestelde

flexibilisering van de markt, zal de internetvoorziening voor het onderwijs tot 31 mei 2005 geregeld moeten worden binnen de raamovereenkomst met nl.tree. De tijd om iets anders te regelen, is namelijk te kort. Eigenlijk zou de Kamer dan ook in strijd handelen met wat zij een jaar geleden zelf heeft voorgesteld, namelijk om de markt te flexibiliseren. Het is dan ook duidelijk dat ik de Kamer de aanvaarding van deze motie ten sterkste ontraad. Het aannemen van de motie is niet in het belang van alle hierbij betrokken partijen.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): U wilt een flexibeler concept, maar u stelt zichzelf ook niet erg flexibel op. U vraagt wat er sinds een jaar veranderd is, sinds D66, CDA en PvdA ervoor hebben gepleit om dit concept te volgen. Wat er veranderd is, is dat u maar iets meer dan de helft van de middelen ter beschikking stelt! Stel dat u gelijk heeft – ik betwijfel het – en dat het daadwerkelijk voor iets meer dan de helft van de middelen kan, wat is er dan op tegen om dat door een objectieve derde te laten toetsen? Deze derde kan kijken of het daadwerkelijk mogelijk is. In een marktscan kunnen de mogelijkheden worden gezien. U zegt dat iedereen het wil. Ja, het concept wil iedereen. Dat wilden wij al veel langer. Nu alle schoolleiders in feite zeggen dat zij er geen vertrouwen in hebben dat het kan, moet u de indieners van deze motie niet verwijten dat zij onrust in het veld veroorzaken. U bent degene die de onrust veroorzaakt, omdat u maar iets meer dan de helft van de middelen ter beschikking stelt. Kortom, waarom laten wij dit niet toetsen door een onafhankelijke derde teneinde te bezien wie gelijk heeft: de minister of de indieners van de motie?

Staatssecretaris **Van Leeuwen**: Mevrouw Lambrechts haalt het financiële aspect erbij. Dat mag. Maar dan zeg ik dat wij in het algemeen overleg uitgebreid hebben aangegeven dat het voor minder geld kan. Daar zouden wij met elkaar eigenlijk verheugd over moeten zijn. De markt is minder gemonopoliseerd en er is meer concurrentie. Daardoor is het mogelijk dat het voor minder geld kan. Dat staat los van de wens die in de motie wordt verwoord. U heeft gezegd dat u in wezen niet

## Van Leeuwen

zeker bent van de zaak en eerst een onderzoek wilt laten doen. Dat juist zou nu veel meer onrust veroorzaken in het onderwijsveld, omdat wij dan voor de komende jaren vastzitten. Men heeft dan niet voldoende tijd om zich in te stellen en in te spelen op de nieuwe situatie, waarin men zelf keuzes kan maken. Ik ontraad de Kamer de aanvaarding van deze motie echt ten sterkste. Ik hoop dat mevrouw Lambrechts ook tot dat inzicht zal komen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, morgen na de lunchpauze over de ingediende motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

---

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van het algemeen overleg op 11 december 2002 over **de IJsselmeerziekenhuizen**.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Uit de brief van de minister blijkt dat hij wel degelijk voornemens is om bij een aantal ziekenhuizen fusies goed te keuren. De Kamer heeft al diverse keren uitgesproken dat, vooruitlopend op de discussie over de toekomst van de kleinere ziekenhuizen, fusies niet goedgekeurd mogen worden. Ik wil derhalve de volgende motie indienen.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de afgekondigde stand-still voor fusies en concentraties van ziekenhuisfuncties nog steeds van kracht is;

overwegende dat het Referentiekader spreiding curatieve zorg in februari 2003 beschikbaar zal komen;

verzoekt de regering, geen fusies en/of concentraties van functies goed te keuren vooruitlopend op het Referentiekader spreiding curatieve zorg van IPO, NVZ, NPCF en ZN en het debat hierover met de Kamer,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Kant, Arib, Buijs, Tonkens, Van der Vlies en Jukema.

Zij krijgt nr. 41 (27295).

Mevrouw **Arib** (PvdA): Voorzitter. Ik dien twee moties in.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat besloten is tot een stand-still ten aanzien van fusies en concentratie van ziekenhuiszorg;

overwegende dat op diverse plaatsen nog steeds grote onrust bestaat ten aanzien van fusie/concentratie van zorg;

verzoekt de regering, arbitrage wettelijk te regelen, waarbij gebruikgemaakt wordt van de beleidsregels ex artikel 3 WZV,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Arib. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 42 (27295).

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat besloten is tot een stand-still ten aanzien van fusies en concentratie van ziekenhuiszorg totdat adequaat toezicht op de uitwerking van de beleidsregel ex artikel 3 WZV is geregeld;

verzoekt de regering, de Kamer zo spoedig mogelijk te berichten welke stappen gezet worden om dit toezicht te regelen en daarbij een tijdspad aan te geven;

verzoekt de regering tevens, het toezicht op naleven van de beleidsregels ex artikel 3 WZV, alsmede sancties op het niet naleven van deze beleidsregels wettelijk vast te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Arib. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 43 (27295).

De heer **Jukema** (LPF): Mijnheer de voorzitter. Naar aanleiding van het AO van vorige week en de brief van de minister, met name over de problematiek van de IJsselmeerziekenhuizen, hebben wij moeten constateren dat de brief van de minister aan alle kanten rammelt. Derhalve dienen wij een motie in ter verduidelijking.

---

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er bij de stakeholders van de Noordoostpolder grote behoefte bestaat aan een basisziekenhuis in de Noordoostpolder;

constaterende dat de bereikbaarheid en de behoefte van de ziekenhuisvoorziening voor de burgers van de Noordoostpolder te wensen overlaat;

verzoekt de regering, te bevorderen dat de eerder met de Kamer overeengekomen basisfuncties in Emmeloord (brief van de minister van VWS d.d. 10 oktober 2002) zullen worden gerealiseerd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Jukema, Buijs, Wilders, Kant en Van der Vlies. Zij krijgt nr. 44 (27295).

Mevrouw **Tonkens** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben de minister in het AO een beleidskader gevraagd over hoe hij de spreiding en fusies van ziekenhuizen ziet en toetst. Het antwoord was erg algemeen en doet erg weinig recht aan de feitelijke situatie van allerlei ziekenhuizen in het land. Om daarover meer precisie te krijgen, dien ik de volgende motie in.